

Ukiumoortumik nalunaarut 2013

IMARISAI

AALLAQQASIUT	3
IMMIKKOORTOQ I: Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut	4 - 5
1.1. Katitigaanerat	
1.2. Piginnaasaqarfiit suliasallu	
1.3. Suliap aalajangiisarnerrullu nassuiaatissartaat	
IMMIKKOORTOQ II: Suliap amerlassusaat, agguataarneqarnerat il.il.....	5 - 6
IMMIKKOORTOQ III: Tunngaviusumik ajornartorsiutit.....	6 - 7

AALLAQQAASIUT

Kalaallit Nunaanni Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ukiumoortumik nalunaarusiartik siulleq matumuuna saqqummiuppaat.

Siornatigut pinngitsaaliisummik iliuuseqarnissat pillugit aalajangiinerit, tamatuma nalaani tarnimikkut nappaatillit napparsimmavimmi uninngasarnerat pillugu inatsit naapertorlugu aalajangiinerit justits-ministeeriamut maalaarutigineqarsinnaapput. Suliassaqarfik tarnimikkut nappaatilinnut pinngitsaaliinikkut iliuuseqartarneq 2008-mi Kalaallit Nunaannut nuunneqarmat, Kalaallit Nunaanni tarnimikkut nappaatillit pillugit nutaamik inatsisiliornissamut piareersarneq aallartinneqarpoq. Tarnimikkut nappaatilinnik nammineersinnaajunnaarsitsineq allatigullu pinngitsaaliisummik iliuuseqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat (tarnikkut nappaatillit pillugit inatsit) nr. 24, 3. december 2012-imeersoq juulip aallaqqaataani 2013 atuutilerpoq.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsimmi § 41 naapertorlugu pilersinneqarput. Pinngitsaaliisummik napparsimmavimmut unitsitsineq, pinngitsaaliisummik tigummigallagassanngortitsineq, napparsimmavimmi uninngasumik takkutinnngitsoortumik/-qimaasimasumik pinngitsaaliisummik utertitsineq, pinngitsaaliisummik katsorsaaneq, napparsimmavimmiit angerlareernermi pinngitsaaliisummik malittarinnineq, pinngitsaaliisummik aalaakkiineq, nakuuserfiginnineq, napparsimasoq illersorniarlugu pinngitsaaliisummik aalaakkiineq, nal. ak. 24-it sinnerlugit ataannartumik immikkut nakkutilliineq immikkoortortamilu matunik parnaarsineq pillugit maalaarutit, Aalajangiisartut suliassaraat.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ukiut tamaasa tamanut saqqummiussassamik suliatik pillugit nalunaarusiortartussaapput. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqqarfik suleqatigalugu ukiumoortumik nalunaarusiortoqqartussaammat, ukiumoortumik nalunaarusiaq tamanut saqqummiunneqartsinnagu, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqqarfimmu saqqummiunneqaaqqaarpoq. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqqarfik ukiumoortumik nalunaarusiamut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsimmi § 41 naapertorlugu, Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ilaasortat tassaapput: inatsisileritooq siulittaasuusoq, Nunatsinni Nakorsaaneq tarnimikkullu nappaatillit ilaqutaasalu peqatigiiffianit aallartitaq tarnimikkut nappaatilinnut sinniisuusoq.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut allatseqarnikkut Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit isumagineqarput.

IMMIKKOORTOQ I: Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut

1.1. Katitigaanerat

2013-imi inatsisileritooq Anita Strauss Sørensen Aalajangiisartuni siulittaasuvoq sinniisussaatullu inatsisileritooq Jesper Müller toqqagaalluni.

Aalajangiisartut 2013-imi nakorsartaraat Nunatsinni Nakorsaaneq Flemming Kleist Stenz sinniisussaralugu Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmi peqqissaasoq Turid B. Skifte.

Tarnimikkut nappaatillit ilaqaatasalu peqatigiiffianni siulittaasoq Esekias Therkelsen 2013-imi Aalajangiisartuni ilaasortassatut toqqarneqarpoq, 2013-imi Esekias Therkelsen-imut sinniisussamik toqqaasoqanngilaq.

2013-imi Aalajangiisartunut allatseqarnikkut isumaginnittuvoq allaffissornermi fuldmægtigi Tania Broberg Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmeersoq.

1.2. Piginnaasaqarfiit suliassallu

Aallaqqaasiummi nassuiaatigineqartut Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik aalajangiinerit pillugit maalaarutininik suliaqartarput.

Napparsimasut tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaarfimmi uninnganerminni qulaani taaneqartut arlaannik pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarneq pillugu maalaarutaannit, Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutannik Aalajangiisartut suliassaata aallaaveqarput. Napparsimasumut siunnersortip akuliunneragut imal. maalaarutip allaganngorlugu oqaatsilluunniit atorlugit napparsimmavimmi sulisunut apuunneqarluni taakkunanga piaarnerpaamik allagaatit allat suliamut tunngassutillit, (nakorsap uppernarsaataa, napparsimasoq pillugu allattugaatit, uninnermut atatillugu nalunaarsukkat, pinngitsaaliinermi ileqqulersuutissat naapertorlugit nalunaarsuineq il.il.) ilanngullugit Aalajangiisartunut nassiunneqartarpoq.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiinerminni, assersuutigalugu maalaarut Aalajangiisartut piginnaatitaaffiata avataaniippat, itigartissinnaavaat ingerlateqqissinnaallugulluunniit. Aalajangiisartuni suliamik ingerlatitseqqinnissamik aalajangiinermi, pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq akuerineqarsinnaavoq imaluunniit eqqunngitsumik iliornertut nalilerneqarsinnaalluni. Pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik aalajangerneqarneq, Aalajangiisartunit itigartinneqarsinnaavoq akuerineqarsinnaallunuunniit.

Maalaarut Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut naliliinissaasa tungaannut pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik kinguartitsinnaasoq pineqarpat, Aalajangiisartut ulluinaat arfineq marluk qaangiutsinnagit aalajangiissapput. Pinngitsaaliissummik iliuuseqarnerni allani Aalajangiisartut sapinngisaq tamaat piaarnerpaamik aalajangiissapput, maalaarutillu Aalajangiisartunit tiguneqarneriniit ullut 14-it qaangiutsinnagit aalajangiisoqanngippat, Aalajangiisartut napparsimasoq siunnersortaalu tamatuma sumik patsiseqarneranik qaqugulu aalajangiivigineqarsinnaanissaanik ilisimatissavaat.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ataatsimiinnerit Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaarfimmi ingerlanneqartarput. Nakorsaaneq, napparsimasoq, napparsimasumut siunnersortaasoq, pisariaqarpallu tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaarfimmi sulisut maalaarummut naapertuuttumik attuumassutillit, ataatsimiinnernut aggersarneqartarput. Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ataatsimiinnerup naammassinerani aalajangiisartut, ataatsimiinnerullu kingorna ullup ataatsip marlulluunniit qaangiunneranni aalajangerup illuatungeriinnut nassiunneqarnissaa anguniarneqarpoq.

1.3. Suliaq aalajangiisernerullu nassuiaatissartaat

Suliaq tassaavoq napparsimasup Tarnimikkut Naapaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunut maalaarutaa imaluunniit maalaarutai ataatsinmiinnermi aalajangersimasumi suliarineqartut. Maalaarut arlalinnik immikkoortoqaraluarpuunniit ataasiinnartut isigineqartarpoq. Napparsimasoq kingusinnerusukkut pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarneq pillugu maalaaruteqaqqippat maalaarut taanna nutaatut isigineqassaaq.

Aalajangiineq pinngitsaaliissummik iliuuseqarnermut akuersinertut itigartitsinertulluunniit nassuiarneqarpoq. Nassuiaat taanna naapertorlugu suliaq arlalinnik aalajangiivigineqarsinnaavoq. Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut pinngitsaaliissummik iliuuseqarnerit assigiiaartut arlallit, assersuutigalugu pingasoriarluni pinngitsaaliissummik aalaakkiinerit aalajangiiffigippatigik, taakku naatsorsueqqissaarnermi aalajangiinertut pingasutut naatsorsorneqassapput.

Taamatuttaaq aalajangiineq akuersinermi, assersuutigalugu pinngitsaaliissummik tiggummigallagassanngortitsinermik itigartitsinermillu, assersuutigalugu tamatuma attatsiinnarneqarnissaanik imaqarpat, naatsorsueqqissaarnermi aalajangiinertut marluttut naatsorsorneqassapput.

IMMIKKOORTOQ II: Suliat amerlassusaat, agguataarneqarnerat il.il.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut tarnimikkut nappaatillit pillugit inatsisip juulip aallaqqaataani 2013 atuutilerneraniit decembarip 31-ata 2013 tungaanut, suliaq pingasunik tamarmik ingerlateqqinneqartunik taamaammallu itigartinneqartillu utertinneqanngitsunik tigusaqarput.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut 2013-imi agguaqatigiissillugit ullut 15-it ingerlanerini suliat ingerlattarpaat. Piffissaq suliamik ingerlatsivik tassaavoq suliaq Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunit tiguneqarneraniit aalajangiinerup napparsimasumut nassiunneqarnera. Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut napparsimasup maalaarutaanik tigusineranniit paasissutissat naapertuuttut allattugaatillu pissarsiarineqarnerat piffissamut suliamik ingerlatsivimmumut aamma ilaapput. Taamatuttaaq arfininngornerit, sapaatit nalliuttullu piffissami suliamik ingerlatsivimmi ilaapput.

2013-mi pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarneq pillugu malaarut ataaseq pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik kinguartitsinnaasuvoq. Suliaq taanna ulluni aqqanilinni ingerlanneqarpoq. Nakorsaanerup pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamut aalajangiinerigalua pillugu, immikkut maalaarutaanani napparsimasup pinngitsaaliissummik iliuuseqarfiginiarneqarnissamut akuersiumannginneranik, nakorsap uppersaataa imaqartoq oqaatigineqarpoq. Taamaammatt napparsimasoq maalaaruteqarnerisooq ullut arlallit paasiniarneqarpoq, tamanna pillugu imm. qulequtalik "tunnngaviummik ajornartorsiutit" takuuk.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut maalaarutiniq suliaqartarneranni Aalajangiisartut ataatsimiittarnerisa, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnimikkut nappaatilinnut immikkoortortaarfimmi ingerlanneqartarnissaat, maleruagassat pingaarnersaraat. Taamaasillutik 2013-imi suliat pingasuusut tamarmik tarnimikkut nappaatillit immikkoortortaarfiani suliarineqarput.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ataatsimiinneranni, sulianik ingerlatsinermi nakorsamik, napparsimasumik, napparsimasumulluunniit siunnersortimik peqataasoqarnera immikkut oqaatigineqartarpoq.

Nakorsaaneq, napparsimasoq napparsimasumullu siunnersortaasoq 2013-imi ataatsimiinnermi pingasuni tamani peqataapput.

2013-imi aalajangiivigisat amerlassusaat pinngitsaaliilluni iliuuseqarnernut assigiinngitsunut agguataarlugit	
Pinngitsaaliisummik napparsimmavimmut unitsitsineq	1
Pinngitsaaliisummik napparsimmavimmi tigummigallagassanngortitsineq	1
Pinngitsaaliisummik aalaakkiineq	1
Pinngitsaaliisummik nakorsaaitortitsineq	2
Aalajangiivigisat katillugit	5

Aalajangiinerni tamani pinngitsaaliisummik iliuuseqarnerit maalaarutigineqartut Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunit akuerineqarput.

Napparsimasumit siunnersortaanilluunniit piumasagaataappat, pinngitsaaliisummik napparsimmavimmut unitsitsinerit, pinngitsaaliisummik tigummigallagassanngortitsinerit, napparsimmavimmi uninngasumik takkutinnngitsoortumik/qimaasimasumik pinngitsaaliisummik utertitsineq pinngitaaliisummillu katsorsaanerit pillugit aalajangiinerit, Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut eqqartuussivimmut aalajangiivigisassanngortissavaat.

Napparsimmavimmiit angerlartitserermermi § 17 naapertorlugu pinngitsaaliisummik malittarinneq, pinngitsaaliisummik aalaakkiineq, nukersorfiginnineq, napparsimasoq illersorniarlugu pinngitsaaliisummik aalaakkiineq, nal. ak, 24 sinnerlugit ataannartumik immikkut paaqqutarinneq immikkoortortamilu matunik parnaarsineq, eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi Kalaallit Nunaannut atuuttumi kapitali 28-mi maleruagassat naapertorlugit eqqartuussivimmut aalajangiivigisassanngortinneqassaaq.

2013-mi Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangigaat, pinngitsaaliilluni katsorsaaneq pillugu maalaarut ataaseq, eqqartuussivimmut suliakkiunneqartoq tiguneqarpoq. Maalaarut kingorna eqqartuussineri napparsimasumit taamaatinneqarpoq.

IMMIKKOORTOQ III: Tunngaviusumik ajornartorsiutit

2013-imi Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunit suliarineqartut annikitsuinnaanerat tunngavialugu, tunngaviusumik ajornartorsiutinik isummerfiginninnissamut patsisissaqanngilaq.

Taamaakkaluaq napparsimasup pinngitsaaliisummik iliuuseqarfigineqarnissamik akuersiumannginnerata, qanoq pisoqarpat maalaarutitut isigineqarsinnaanera pillugu, Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut tarnimikkullu nappaatilinnut immikkoortortaqqarfimmi nakorsaanerup akornanni oqaluuserineqarpoq.

Tamatununga atatillugu napparsimasup pinngitsaaliisummik iliuuseqarfigineqarnissamut akerliunerata nammineq maalaarutitut isigineqarnissaa naammanngitsoq, Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut naliliipput. Taamaasilluni Pinngitsaaliisummik iliuuseqarnissamik aalajangiinerup Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni eqqartuussivikkut aalajangiivigisassanngortinneqassinnaassappat, napparsimasoq arlaannik iliuuseqartariaqarpoq imal. nalunaaruteqartariaqarpoq.

Tarnimikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut isumaat naapertorlugu, napparsimasoq iliuuseriniagaq pillugu paasissutissinneqassaaq, kajumissaarneqassaaq, eqqarsarfissinneqassaaq il.il.. Tamatuma kingorna napparsimasoq pinngitsaaliisummik iliuuseqarfigineqarnissamut akuersinngippat, nakorsaqq pinngitsaaliilluni iliuuseqarnissaaq pillugu maalaaruteqarnissamut ilitsersuummik, pisariaqarpallu

qarnissamik kinguartitsisinnaasoq maalaarutiginianggippassuk, pinngitsaaliisummik iliuuseqarniarneq pivirusunngortinneqassaaq. Pinngitsaaliisummik iliuuseqarfigineqareernerup kingorna nalinginnaasumik aalajangiineq maalaarutigisinnaassavaa.